

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Sønderup: Under Hensyn til den Ændring, som Lovforslaget om Tilvejrbringelse af Tillægsjord har undergaaet i Landstinget derved, at Ekspropriationsbestemmelsen er gaaet ud, skal jeg anbefale at stemme for Lovforslaget. Det er min Opfattelse, at Loven i den nuværende Skikkelse vil blive modtaget med Velvilje, og at man ved Hjælp af den vil kunne løse Problemet om de indeklemte Husmandsbrug i den Udstrækning, som gørligt er uden at krænke berettigede Interesser.

Aksel Larsen: Det er mig ikke helt letfatteligt, at vi faar dette Lovforslag tilbage fra Landstinget i den ændrede Skikkelse, hvori det nu foreligger. Jeg gaar nemlig ud fra, at Regeringen, som har udarbejdet Lovforslaget og givet sig fornøden Tid til det, har vidst, hvad den havde med at gøre, at det var efter forudgaaende omhyggelig Overvejelse, man forelagde det oprindelige Lovforslag, indeholdende en Bestemmelse, som i Nødsfald tillod Ekspropriation. Jeg er gaaet ud fra, at man har indsat denne Bestemmelse, fordi man mente, den var nødvendig. Og jeg kan godt forstaa, man mente, den var nødvendig, for indeklemte Husmandsbrug kan jo kun hjælpes, hvis man skaffer dem Jord fra Naboejendommen eller Naboejendømmene, og man kan forudse, at dette i mange Tilfælde vil være umuligt, hvis man ikke i Forvejen har en Ekspropriationsbestemmelse. Derfor fandtes denne Bestemmelse altsaa i Lovforslaget, og derfor var den der, da Lovforslaget blev oversendt til Landstinget. Nu er den taget ud. Hermed er Lovforslaget blevet i meget betydelig Grad forringet.

Jeg ved godt, hvorfor Ændringen er sket; det er, fordi Venstre og Konservative i Landstinget truede med at paaberaabe sig Grundlovens Ekspropriationsparagraf for derved at gennemtvinge, at Lovforslaget først kunde træde i Kraft efter et afholdt Folketingsvalg. Regeringen har bøjet sig for denne Trusel og ændret Lovforslaget, saaledes som Venstre og de Konservative ønskede.

Det er dette, som er ufatteligt. Man kunde naturligvis finde en nem Begrundelse; man kunde sige: Regeringen har i mange Maader haft en besværlig Vinter, fordi den ikke har haft et genstridigt Landsting at henvise til, og saa er det meget rart at faa konstateret, at i visse Henseender har

Landstingsreaktionen ikke mistet sin Magt endnu; der mangler endnu et Skridt, før Regeringen har faaet den fulde Magt her i Landet. Jeg vil dog ikke være saa ondskabsfuld at tro, at noget saadant er Tilfældet, og naar jeg ikke tror det, er det, jeg har Lov at kritisere Landstingsflertallet og Regeringen, fordi man har bøjet sig for Landstingsmindretallets Trusel.

Vi faar herefter en Lov, som efter Regeringens sagkyndige Mening er halt, er Invalid. Den kan ganske vist ikke anfægtes, dens Ikrafttræden kan ikke udskydes til efter et Valg, men den vil heller ikke blive bedre efter et Valg, man vil overhovedet ikke inden for en rimelig Tid kunne faa en Lov om Jord til indeklemte Husmænd, indeholdende en Ekspropriationsbestemmelse; i bedste Fald ikke før efter en Grundlovsændring, om hvilken vi jo ikke har meget stort Haab, da Forfatningskommissionen kun lige har holdt sit første Møde. Jeg mener derfor, det rigtigste havde været, om man i Landstinget havde vedtaget Lovforslaget i den Affattelse, det havde faaet her i Folketinget. Saa vilde der ganske vist være gaaet en Tid, inden Loven kunde træde i Kraft, men jeg har en ikke helt ubegrundet Tro til, at den Tid ikke vilde blive alt for lang, idet jeg mener, at et Valg er inden for Mulighedernes Grænse i en ikke alt for fjern Fremtid, og i værste Fald vilde der kun gaa et Par Aar. Det vilde have været bedre at vente den Tid for at faa en tilfredsstillende Lov end nu at gennemføre en højst utilfredsstillende Lov, som man ikke har nogen Mulighed for at faa ændret, selv efter et Folketingsvalg, fordi selv det mest sejrige Folketingsvalg efterfulgt af et sejrigt Landstingsvalg ikke vil kunne ændre Landstingets Sammensætning i saa afgørende Grad, at Venstre og Konservative kom ned under en Trediedel af Mandaterne.

Til Trods for at Lovforslaget altsaa er blevet forringet, vil vort Parti naturligvis ikke nægte Regeringen vor positive Medvirken til Lovforslagets endelige Gennemførelse her i Tinget, men jeg var nødt til at fastslaa, at her har Regeringen i højeste Grad Ansvaret. Jeg vil ikke dermed tage noget af Ansvaret væk fra Venstre og de Konservative for, at man nu gennemfører en Krøbling af en Lov i Stedet for at sætte haardt mod haardt over for Landstingsreaktionen; men der maa uaegtelig hvile Ansvar paa Regeringspartiernes Skuldre. Og selv om vi Kommuniste nu stemmer for Lovforslagets Vedtagelse i den ændrede Skikkelse, ønsker vi altsaa ikke at have